

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud Praha-západ rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Simonou Kačerovou jako samosoudkyní v právní věci

žalobce: **Ing. L W**, narozený [redacted]
bytem [redacted]
právně zastoupený JUDr. Pavlem Uhlem, advokátem
sídlem Kořenského 15, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Ing. A B**, narozený [redacted]
bytem [redacted]
právně zastoupený Mgr. Jiřím Urbánkem, advokátem
sídlem Na Kozáčce 1289/2, 120 00 Praha 2

o ochraně osobnosti

takto:

I. Žalovaný je povinen zaslat žalobci do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku písemnou podepsanou omluvu tohoto znění:

„Vážený pane inženýre,
v minulosti jsem Vás opakovaně označil za psychopata, udavače a osobu, která připravila Českou republiku o 800 milionů českých korun. Za tato nepravdivá osočení se Vám tímto hluboce omlouvám.

S pozdravem
Ing. A B“

II. Návrh žalobce, aby bylo žalovanému uloženo zdržet se použití slov a slovních spojení psychopata, udavač, ten kdo připravil Česku republiku, o 800 milionů Kč ve vztahu k žalobci na dobu 1 roku od právní moci tohoto rozsudku se zamítá.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jarmila Masopustová.

Odůvodnění:

1. Žalobce žádal, aby bylo žalovanému uloženo zaslat žalobci omluvný dopis ve znění uvedeném ve výroku I. tohoto rozsudku. Dále žádal, aby bylo žalovanému uloženo zdržet se použití slov a slovních spojení psychopat, udavač, ten kdo připravil Českou republiku o 800 milionů Kč ve vztahu k žalobci na dobu jednoho roku od právní moci rozsudku (výrok II.).

Návrh odůvodnil tím, že je fyzickou osobou – politikem – toho času senátorem Parlamentu České republiky. Žalovaný je fyzickou osobou – politikem – předsedou vlády ČR. Žalobce žalovaného často kritizuje ve veřejné funkci, zejména pro jeho střet zájmů. Žalovaný na to opakovaně reaguje výroky, že je žalobce psychopat, součást mafie, která ho chce zlikvidovat v politice, osobou, která připravila ČR o 800 milionů Kč, udavač, megaudavač. Tyto výroky jsou nepravdivé a dehonestující, neboť citelně zasahují čest, důstojnost, vážnost a soukromí žalobce. Žalobce se proto domáhá omluvy a zákazu nadále tyto výroky pronášet.

2. Žalovaný uvedl, že výrazy udavač a psychopat jsou hodnotícími soudy, kterými žalovaný komentuje veřejné konání žalobce. Pro jednání žalobce je charakteristické podávání množství stížností, žalob a trestních oznámení, zejména ve vztahu ke společnosti Agrofert a.s. Jedná se o určitý druh „profesionální deformace“, který žalovaný komentuje výrokiem psychopat. Žalobce jako politik je povinen v rámci politické debaty snést vyšší míru kritiky. Výrok, že žalobce připravil Českou republiku o 800 milionů Kč, vychází z vyjádření Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Žalobce tedy čerpal ze seriózních zdrojů a poukázal na politickou odpovědnost žalobce za výsledky auditu. Veřejná debata o veřejných věcech by měla podléhat pouze minimální míře zásahu ze strany veřejné moci (soudů). Nadnesené, přehánějící, někdy i urážející výroky by měly být ve veřejné či politické debatě ústavně chráněny. Svoboda projevu ve veřejném prostoru je základem demokracie. Žalobce je povinen tuto kritiku snést. Žalovaný tedy navrhoval zamítnutí žaloby v plném rozsahu.

3. Žalobce jako účastník řízení uvedl, že se žalobou brání především jakýmsi mediálním pomluvám, které se začaly vyskytovat na základě tvrzení žalovaného. Tyto nepravdy ho zasahují jak v rodinném životě, tak v profesní oblasti. Např. jeho matka situaci velmi těžce snáší. Žalobce se celý život věnuje korupčním kauzám, některé dotáhl do úspěšného konce. Snaží se postupovat vysoce objektivně a nezávisle. Výroky žalovaného se těžko vysvětlují, žalobce je nucen o sobě číst nepravdivé výroky a komentáře, které ho viní z nekalého jednání. Zprávy se objevily také v zahraničí. Žalovaný ho označil za psychopata, což je diagnóza, kterou žalobce rozhodně netrpí. Následně ho obvinil z toho, že stát připravil o částku 800 milionů Kč, což je zcela nepravdivé tvrzení. Vše začalo asi v roce 2016, kdy byl zahájen audit, který provádělo Ministerstvo financí. Žalobce byl v té době náměstkem ministra financí. Výroky žalovaného zazněly mimo jiné na půdě poslanecké sněmovny. S ohledem na to, že žalovaný je premiérem, veřejnost ho bere velmi vážně. Také se objevily na některých parlamentních serverech, ke kterým jsou připojeny velmi hanlivé komentáře. V současné době je žalobce senátorem za Prahu 8 a Prahu 18, žalovaný je premiérem na dobu pěti let. Žalobce soustavně kritizuje jeho střet zájmů, k žalovanému se veřejně vyjadřuje. Je přesvědčen, že jeho činnost je ve veřejném zájmu a že tím plní svoji politickou i občanskou povinnost. Je pravda, že poměrně často z toho důvodu podává určité žaloby nebo podněty. Postupuje tak také vůči jiným osobám. Má možnost se k výrokům žalovaného veřejně vyjadřovat, nicméně zejména v laické veřejnosti je poměrně těžké situaci okolo auditu vysvětlit. Stránky, na kterých žalobce publikuje, mají velmi omezený počet sledovatelů. Média nepravdivé informace nekriticky přebírají a šíří. Tomu je těžké se bránit. Audit byl proveden v souladu s nařízením Evropské unie a ministerstvo bylo povinno s auditory spolupracovat. V daném případě se jednalo o IT zakázku a byla vydána závěrečná zpráva auditora, do které nesmí ministerstvo zasahovat. Auditři zjistili určitá pochybení, zpráva byla projednána s příslušnými orgány a zaslána Evropské komisi. Následně se zjištěním zabývala policie. Na základě tohoto auditu se vláda včetně premiéra rozhodla, že nebude žádat peníze od Evropské unie a stáhla žádost o dotaci.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jarmila Masopustová.

Požadovanou částku 800 milionů zafinancovala z vnitřních zdrojů. Pokud se k podílu žalobce vyjadřovalo Ministerstvo pro místní rozvoj, šlo o subjekt, který byl předmětem auditorského zkoumání, tedy subjektem, který pochybil. Navíc byl tento rezort politicky podržěn Ministerstvem financí, tedy žalovanému. O objektivitě jeho vyjádření se dá silně pochybovat. Žalobce tedy odmítá jakoukoliv vinu na tom, jak vláda naložila s výsledkem auditu. Dobrá pověst žalobce může být napravena pouze omluvným dopisem. Žalobce se hodlá v budoucnu nadále zabývat auditorskou činností, také přednáší na vysokých školách a výroky jako psychopat, který zemí obral o miliony korun, jeho pověsti neprospívají. Dále žádá, aby bylo žalovanému zakázáno v budoucnu tyto výroky šířit, neboť žalovaný je neustále opakuje do různých médií. Žalobce ve vztahu k žalovanému nikdy podobný expresivní výraz nepoužil, je pravda, že ho označil za agenta STB, nicméně v tomto případě vycházel z objektivních skutečností, zejména z toho, že žalovaný byl evidován jako agent B [redacted]. Výroky padly v době, kdy žalobce nebyl ještě politikem, byl pouze auditorem. Senátorem je od roku 2018. Nemohlo jít tedy o konflikt mezi dvěma politiky. Audit proběhl v souladu s nařízením Evropské komise, cílem auditu je zjistit, zda jsou peníze správně použity, případně odhalit systémová selhání. První útok žalovaného na osobu žalobce v souvislosti se ztrátou evropských peněz byl učiněn ještě předtím, než Ministerstvo pro místní rozvoj poskytlo své vyjádření. Výsledky auditu nemohl žalobce ovlivnit. Byl povinen poskytnout auditorům součinnost. Vůči žalovanému postupoval zcela korektně a používá legální právní prostředky. Urážky žalovaného není povinen snášet.

4. Svědek Ing. V [redacted] F [redacted] uvedl, že je tiskovým mluvčím Ministerstva pro místní rozvoj a to od roku 2016. Vzpomíná si, že vydával určité informace pro média v souvislosti s auditem z roku 2014. V té době byla ministryní paní Š [redacted]. Svědek čerpal informace pro média od příslušných náměstků či ředitelů. Existuje tzv. monitorovací systém, který se průběžně zabývá čerpáním dotací a také probíhá řada auditů, např. z podnětu NKÚ. Svědkovi je z médií známo, že mezi účastníky probíhají nějaké spory. Vybavuje si, že se věcí zabývala policie a že věc byla následně ohrožena. Podklady je možno dodatečně dohledat.
5. Z listinných důkazů předložených účastníky byly zjištěny tyto právně významné skutečnosti:

V rozhovoru ze dne 19. října 2017 s názvem „Niesom darebák pozrite na Berlusconiho či Chiraca“ mimo jiné žalovaný, na otázku, zda je náhoda, že měsíc po tom, co Evropská komise vyžadovala audit, přišel hlavní auditor o práci. Uvedl, že „neví, o čem se mluví. S tím nemá nic společného. To vše pochází z anonymních úniků informací od L [redacted] W [redacted], který je opravdu nemocný. Měl by jít k psychiatrovi. Stále lže“. Na otázku, zda žalovaný W [redacted] vyhodil, odpovídá „vyhodil jsem ho, ale příliš pozdě. Neměl jsem ho vůbec brát, je skutečně nebezpečný. Stále bojuje proti českým zájmům, je to blázen. Fanatik. Stále létá do Bruselu, toto vyšetřování Čapího hnízda je jeho dílem. Jsem si jistý, že je to jeho pomsta za to, že jsem ho vyhodil.“

V článku ČTK – České noviny ze 17. 4. 2019 je citován výrok žalovaného, že „Pana senátora znám jako psychopata, který je součástí té mafie, která mě chce zlikvidovat v politice“.

V rozhovoru pro www.lidovky.cz ze dne 4. února 2018 žalovaný mimo jiné uvedl, že daný člověk (míněn L [redacted] W [redacted]) pracoval v ROP Střední Čechy, když se dotace přidělovala. Když jsem mu poděkoval na ministerstvu za spolupráci, začal mě permanentně udávat. Dnes pracuje pro vaši kolegyni novinářku, která asi celý život stráví v nenávisti vůči mně“. V článku Benešovou jsem vidal u Zemana na www.pressreader.com je žalovaný citován takto: “Ti zelení fanatici spojení s [redacted], kteří tam proti mně stále bojují, ten psychopat W [redacted] (I [redacted] W [redacted] býval náměstkem ministra financí, B [redacted], rozešli se ve zlém. Dnes je W [redacted] senátorem za [redacted] – pozn. red.), který tam má kontakty.

V článku „Je to psychopat“, řekl B [redacted] o W [redacted]. Senátor žádá kvůli dotacím pro Agrofert kontrolu voleb (www.irozhlas.cz) je konstatováno, že v reakci na žádost žalobce o kontrolu evropských voleb, označil žalovaný žalobce za psychopata. V článku B [redacted]: podrazili nás Češi... pro www.blesk.cz ze dne 8. 6. 2019 uvádí mimo jiné žalovaný, že auditoři mají vazby na jeho bývalého náměstka na Ministerstvu financí, dnes senátora za [redacted] L [redacted] W [redacted], který ještě ve své funkci udal Českou republiku do Bruselu. Na základě tohoto udání čeští daňoví poplatníci zaplatili 800 milionů korun. Má dostatečný kontakt na Brusel, spolupracoval s jednou německou europoslankyní, která ho dlouhodobě v Bruselu poškozuje a na napadání jeho osoby si postavila kampaň do evropských voleb. Zároveň spolupracuje s korumpovanou neziskovou Transparency International.

V článku „B [redacted] pro TL: Lži z USA! Hodinu jsem tam seděl. Migrace, psychopat, to je za tím článkem! Takhle to bylo“ ze dne 4. 11. 2019 pro www.parlamentnilisty.cz uvedl žalovaný mimo jiné, že redaktor byl nabreefovaný, plno lží a nedal mu ani prostor. Rozhovor se uskutečnil v září a myslel si, že už to ani nevyjde, tehdy všechny domněnky a lži vyvrátil. Teď vyšlo najevo, že o něm tam téměř nic není, ale citují tam W [redacted] toho největšího psychopata! Už to je vidět! Našli si největšího psychopata W [redacted], který poškodil naši zemi o 800 milionů. Je to megaudavač, který udává celý život své zaměstnavatele, nadřízené. Můžete se zeptat ve firmách, kde pracoval. Toho citují, to je strašně zajímavé.

Na půdě Poslanecké sněmovny (4. a 5. prosince 2019) žalovaný označil žalobce za psychopata, který prošustroval 800 milionů.

V článku „Kartel, který nebyl, stál Česko téměř miliardu. Policie případ odložila“. Ze dne 3. ledna 2019 pro www.lidovky.cz je uvedeno, že před čtyřmi lety se exnáměstek ministra financí zodpovědný za audit L [redacted] W [redacted] postaral o pořádný poprask. Prověrka, kterou jeho tým podrobil pořízení robustního IT systému, v němž Česko vypořádá všechny žádosti o evropské dotace, skončil skandální závěrem – podezřením na podplácení a kartelovou dohodu. Příběh, kvůli němuž Brusel málem přestal Česku proplácet veškeré dotace, má trpký konec. Vyšetřovatelé skončili se závěrem, že se žádný trestný čin nestal. “Policie odložila trestní věc podezření ze spáchání zločinu, neboť ve věci nejde o podezření ze zločinu a není na místě věc vyřídit jinak. Na základě tohoto auditu se tím začala zabývat policie a Evropská komise odmítla platit výdaje do doby ukončení policejního vyšetřování úplně. Po tři a půl roku policie nic nenašla a tím potvrdila názor Ministerstva pro místní rozvoj. Tímto krokem pana W [redacted] přišla Česká republika o necelou miliardu – 820 milionů korun – ze zdrojů Evropské unie, uvedl tiskový mluvčí Ministerstva pro místní rozvoj pan V [redacted] F [redacted].

Dne 8. 12. 2019 žalovaný na svém facebookovém profilu mimo jiné uvádí, že jeho protivníci a média dnes a denně nepravdivě a zkresleně informují o auditu a zákonu o střetu zájmů a lžou, že se budou vracet peníze. Jeden z takových lidí a jeho největších odpůrců je člověk, kterého jsem přivedl jako náměstka, když nastoupil jako ministr financí. Tvrdil, jak bude bojovat s korupcí. Jenže je to psychopat a všude vidí zločince. Holt, profesionální deformace. Udělal audit výběrového řízení na klíčový IT systém, kvůli kterému jsme nevratně přišli o 820 milionů korun, a ještě ohrozil proplácení VŠECH dotačních programů v Česku. Kvůli jeho auditu se musela IT zakázkou zabývat policie a Finanční správa, která ani za 3,5 roku nezjistila žádné pochybení. Domluvili jsme se s ním na ukončení spolupráce. Bylo jasné, že jeho hlavní cíl je poškodit Českou republiku. Odkazy najdete v komentářích. Pan udavač se teď přidá k [redacted], kam samozřejmě patří, protože stejně jako on i oni vše destruuji.

Dne 30. dubna 2015 prohlásila paní K. Š. v Parlamentu České republiky, že výsledek auditu považuje za neprofesionální, finální auditní zpráva neměla být bez připomínek odeslána do Bruselu, nebyla šance to ovlivnit. Dále se paní poslankyně M. N. táže žalovaného, zda stojí za prací svého náměstka, tedy za prací pana W. a za týmem, který onen audit zhotovil.

V Hospodářských novinách dne 28. 4. 2015 je konstatováno, že ani Š. se závěry auditu za Ministerstvo pro místní rozvoj nesouhlasí. Podle jejího názoru se jedná o neprofesionální a špatně odvedenou práci, která poškozuje zájmy České republiky (řekla Š. na adresu W. a jeho podřízených). Její vyjádření vyvolalo poprask především na Ministerstvu financí, B. žádal z Washingtonu ujištění, že audit je v pořádku a premiér S. vyzval ministry, aby „začali makat“. Podle zdrojů ze zákulisí mohla vyhrocená situace skončit i W. koncem na postu náměstka. Místo toho začala couvat Š. „Chtěla bych se ohradit, není pravda, že nesouhlasíme se všemi závěry auditu. Já jsem podala stížnost na postup auditního orgánu, protože nevzali v úvahu naši reakci, to bylo celé. Není to spor Š. – W.“ Dále je zde uvedeno, že se vláda rozhodla spornou zakázku zaplatit z vlastního rozpočtu (zakázka na IT systém).

V článku Laudát (): Š. nebo W. „Nebo že by B.“ ze dne 19. 4. 2015 pro www.parlamentnilisty.cz je uvedeno, že paní ministryni Šlechtové došlo s prvním náměstkem ministra financí B. W. trpělivost, jeho tzv. audit zavinil, že Česko nemůže čerpat dotace z EÚ v novém programovacím období.

V článku „Spor v : B. „odborníci“ poškozuji zájmy státu“ ze dne 26. 4. 2015 pro Fórum24 je uvedeno, že audit, který první náměstek ministra financí L. W. odeslal do Bruselu a vyšetřuje jej i policie, tento systém kriminalizuje a zpochybňuje jeho funkčnost. Nebral při tom na vědomí zásadní připomínku Ministerstva pro místní rozvoj, o kterých byl informován i A. B. K. Š. označuje závěry auditu za nepodložené spekulace a „účelový sběr cíleně zvolených podkladů, použitelných jako důkazy pro předem připravená účelová zjištění“. Hrozí tak zpoždění čerpání evropských peněz a stamiliónové škody státu.

V článku: „W. vážně onemocněl B. Po posledním výstupu senátora komentátor H. jen kroutil hlavou“ ze dne 10. 7. 2016 pro www.parlamentnilisty.cz je uvedeno, že senátor L. W. vážně onemocněl B. Užaluje mu zadek, aby byl miláčkem médií. H. glosuje, že jeho tažení připomíná „totální teror“.

V rozhovoru s X. dne 29. 6. 2020 komentátor P. H. mimo jiné uvádí, že senátor za L. W., chystá další žalobu. „Je to milej psychopat, ty jsou nejhorší. Ten má snad milion žalob už za sebou. Takový práškač a žalobník se rodí jednou za sto let. Prý už žaluje i Evropskou komisi, takže žaloba na Evropskou unii je jen otázka času, pak bude následovat celý svět a nakonec zažaluje sám sebe. W. dle H. nemocný a nepotřeboval by psychiatra, ale rovnou armádu psychiatrů. Jednou se objeví v rubrice Krimi ve zprávách, že se třeba upálil na Václaváku. W. přesně reprezentuje jako „žalobníky a bonzáky“.

V článku „Senátor W., pirátský udavač, Klement Gottwald dneška“ ze dne 25. 8. 2020 na www.parlamentnilisty.cz je uvedeno, že soudní dvůr Evropské unie smetl ze stolu žalobu L. W., senátora zvoleného za , který zažaloval Evropskou radu za to, že z jednání o rozpočtu na období 2021-2027 nevyhodila premiéra A. B. („). „I ti nejoduševnělejší pokrokaři na světě, až z Bruselu mu však vzkázali, že to už dost

přehání a at' si dá obklad na čelo a tře se froté ručníky,“ zaznělo na sociální síti s tím, že W [REDACTED] „posunul kvalitu pirátského udavačství.“

Usnesením Ústavního soudu pl. ÚS 18/19 ze dne 3. 12. 2019 byla odmítnuta ústavní stížnost žalobce proti usnesení Nejvyššího správního soudu, kterým byl zamítnut návrh na určení neplatnosti volby kandidátů, kteří kandidovali na politické hnutí [REDACTED] do Evropského parlamentu ve volbách dne 24. – 25. května 2019.

Z dalších listinných důkazů bylo zjištěno, že žalobce požádal nejvyššího státního zástupce o podání žaloby proti zastavení přestupkového řízení s premiérem A [REDACTED] B [REDACTED] kvůli možnému střetu zájmů. Dále bylo zjištěno, že žalobce zažalovat Evropskou radu kvůli nečinnosti ve věci B [REDACTED] střetu zájmů. Dále se také obrátil na civilní soudy, aby posoudily neplatnost založení svěřeneckých fondů.

Dopisem ze dne 31. prosince 2019 byl žalovaný vyzván k písemné omluvě. Dopisem z 29. 1. 2020 žalovaný tuto výzvu odmítl.

6. Žalobce se žalobou domáhá ochrany své osobnosti, zejména důstojnosti, vážnosti a cti.

Podle § 81 o. z. chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověk žít podle svého.

Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.

Podle § 81 odst. 1) o. z. člověk, jehož osobnost byla dotřena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno, nebo aby byl odstraněn jeho následek.

Při sporu o ochranu osobnosti jde vždy o řešení kolize mezi základním právem na svobodu projevu a základním právem na ochranu důstojnosti a cti jednotlivce, pokud je zásah do osobnostních práv jednotlivce výsledkem tohoto střetu. Soud se v řízení zabývá tím, zda byla zachována rovnováha těchto práv, případně zda je nutno jednomu z těchto práv poskytnout soudní ochranu.

Ke vzniku občanskoprávní odpovědnosti za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do osobnosti fyzické osoby musí být splněna existence zásahu objektivně způsobilého vyvolat nemajetkovou újmu spočívající buď v porušení, nebo jen ohrožení fyzické osoby v její fyzické a morální integritě. Tento zásah musí být neoprávněný (protiprávní) a musí zde být zjištěna příčinná souvislost mezi takovým zásahem a újmou. Neoprávněným zásahem je zásah do osobnosti fyzické osoby, který je v rozporu s objektivním právem.

K posouzení rovnováhy mezi svobodou projevu a právem na ochranu osobnosti provedl soud tzv. test proporcionality (v souladu s nálezem II. ÚS 2051/14).

- a) Soud hodnotil povahu výroků, tedy zda se jednalo o skutková tvrzení nebo hodnotící soudy, případně hybridní výroky.

Skutková tvrzení se opírá o fakt, objektivně existující realitu, která je zjiřitelná pomocí dokazování a pravdivost tvrzení lze ověřit. V zásadě platí, že uveřejnění pravdivé informace nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokud tento údaj není podán tak, že zkresluje skutečnost, či není natolik intimní, že by odporoval právu na ochranu soukromí a lidské důstojnosti. Hodnotící soud naopak vyjadřuje subjektivní názor svého autora, který k danému faktu zaujímá určitý postoj tak, že jej hodnotí z hlediska správnosti a přijatelnosti a to na základě vlastních (subjektivních) kritérií. Hodnotící soud nelze dokazovat, je však nutné zkoumat, zda se zakládá na pravdivé informace, zda forma jeho veřejné prezentace je přiměřená a zda zásah do osobnostních práv je nevyhnutelným

průvodním jevem výkonu kritiky, tzn., zda primárním cílem kritiky není hanobení a zneuctění dané osoby.

Práva na ochranu osobnosti se mohou domáhat také politici a veřejně činné osoby, měřítko posouzení skutkových tvrzení a hodnotící soudů jsou však v jejich případech mnohem měkčí ve prospěch původců těchto výroků. Osoba, která vstupuje na veřejnou scénu, musí počítat s tím, že bude pod drobnohledem veřejnosti a že tedy bude komentován jak profesní, tak i soukromý život. Takovou pozornost je veřejně činná osoba povinna snášet.

V daném případě považuje soud výrok žalovaného, že, žalobce připravil Českou republiku o 800 milionů Kč, za skutkové tvrzení, u kterého je žalovaný povinen prokázat, že jde o tvrzení pravdivé. Listinnými důkazy ani výsledkem svědka nebylo prokázáno, že by žalobce způsobil státu ztrátu 800 milionů Kč, (případně jiné částky) v souvislosti s auditem z roku 2014. Žalobce byl v té době vysokým úředníkem na ministerstvu a z titulu své funkce byl povinen poskytnout potřebnou součinnost auditorům evropské unie, což také učinil. Důsledky auditu nemohl ovlivnit, audit nevyvolal ani nezpůsobil jeho negativní následky. Na základě výsledků auditu vláda rozhodla o změně financování projektu, který byl následně zafinancován z vnitřních zdrojů. Činností žalobce tedy nedošlo k finančním ztrátám. Informace o zavinění žalovaného čerpal žalobce z nedostatečně ověřených zdrojů (od tiskového mluvčího ministerstva, jehož činnost byla předmětem auditu), tyto informace si neověřil a opakovaně ji několik let veřejně šíří (včetně zahraničních médií).

Výroky „psychopat a udavač (megaudavač)“ považuje soud za hodnotící soudy, tedy subjektivní názory žalovaného, které nelze dokazovat, ale je nutno zabývat se tím, zda jde o přiměřenou kritiku, tedy zda primárním cílem této kritiky není hanobení a zneuctění žalobce. Nedůvodné zpochybňování zdravotního stavu žalobce a označení žalobce za udavače (práškače) jednoznačně poškozují pověst a čest žalobce. Cílem těchto výroků je urážet žalobce. Nejde tedy o férovou kritiku, která by sledovala legitimní cíle. Veřejná prezentace názorů žalovaného na osobu žalobce je zcela nepřiměřená a zákeřná a rozhodně se nezakládá na pravdivém základu. Žalobce nemá zdravotní problémy psychického charakteru a ve své činnosti postupuje legálním způsobem, nezištně. Jde o osobní útok (důsledek neshod mezi účastníky), který není žalobce (ani jiná fyzická osoba) povinen snášet.

- b) Soud se dále zabýval obsahem výroků, tedy tím, zda šlo o výroky politické, komerční, soukromé apod. V daném případě se výroky žalovaného týkaly evropských dotací, šlo tedy o politické téma. Výrazem psychopat a udavač byla však zasažena také soukromá sféra žalobce a jeho kariéra (ztráta důvěry apod.). Těmito výroky vyjadřoval žalovaný své osobní antipatie vůči žalobci, nikoli jeho politickou odpovědnost za výsledek auditu. Politickým následkem auditu mohl být odchod žalobce z Ministerstva finanční, nikoliv několikaletý dehonestující mediální útok ze strany předsedy vlády.
- c) Forma výroků: šlo výroky expresivní, které by z úst nejvyšších státních představitelů měly zaznívat pouze výjimečně v odůvodněných případech. Žalobce netrpí duševní poruchou, ani pro vlastní prospěch neudává. Je pravda, že je mimořádně aktivní ve svých snahách o odhalování nezákonného jednání politiků či korupce, nicméně k těmto účelům užívá výlučně legální prostředky. Tuto činnost považuje za svoji občanskou povinnost a reakci žalovaného chápe jako osobní mstu za zjištěné nedostatky.
- d) Postavení dotčené osoby: první dehonestující výroky na adresu žalobce pronesl žalovaný ještě v době, kdy byl žalobce zaměstnancem ministerstva a poskytnutím součinnosti auditorům Evropské unie plnil své pracovní povinnosti. V té době tedy ještě nešlo o střet dvou politiků, ale o osobní útok. Svými dehonestujícími výroky žalovaný označil žalobce za viníka neuspokojivého výsledku auditu, což rozhodně nebylo prokázáno. Žalobce

nezpůsobil finanční ztráty České republiky a tato skutková tvrzení tedy nejsou pravdivá. Hodnotící soudy se nezakládají na reálném základu.

- e) Kdo a kdy předmětné výroky pronesl: jde o opakované výroky nejvyššího státního politika (předsedy vlády) vůči zaměstnanci ministerstva, resp. senátorovi ČR. Na této úrovni lze předpokládat určitou míru kulturní komunikace. Žalovaný má z titulu své funkce téměř neomezený přístup do médií, včetně médií zahraničních a jeho výroky mají široký dopad a jsou veřejností brány vážně. Žalobce má sice možnost na tyto výroky reagovat, nicméně v podstatně omezenějším rozsahu, např. ve stranickém tisku, případně na sociálních sítích. Nejde však o rovnocennou možnost prezentace a žalobce proto nemá možnost si satisfakci sjednat svépomocně.

Žalovaný navíc zcela rezignoval na zásadu, že osoba, která o jiné osobě zveřejňuje dehonestující informace je povinna prokázat, že měla rozumné důvody pro spoléhání se na pravdivost informace, kterou šířila a dále je povinna prokázat, že podnikla patřičné kroky k ověření pravdivosti takové informace a to v míře a intenzitě, jak mu byly dostupné. Žalovaný vycházel z neověřených zdrojů, nekriticky převzal nepřesné vyjádření tiskového mluvčího ministerstva a nepožádal o vyjádření, příp. komentář žalobce.

7. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že svými výroky se žalovaný dopustil protiprávního jednání, kterým byla zasažena osobnost žalobce. Hanlivými výroky byla žalobci způsobena újma (nebezpečí újmy), a to jak v pracovním, tak v soukromém životě. Výrazy psychopata a udavač by jako újmu na svých právech pocíťoval každý slušný občan. Výroky žalovaného přitahují pozornost veřejnosti, jsou opakovaně publikovány v médiích a je na ně reagováno na sociálních sítích. Žalobce je veřejně známou osobou, pedagogem a auditorem a není povinen tyto výroky snášet. S ohledem na to, že na projevy premiéra je upřena zvýšená pozornost a lze na ně klást vyšší nároky, je nutno trvat na tom, aby žalovaný ovládal své emoce, šířil informace ověřené ze seriózních zdrojů a vyvaroval se hrubých a urážlivých výroků na adresu svých politických konkurentů. Újmu, která byla žalobci způsobena, nelze svépomocně odčinit.

Soud proto dospěl k závěru, že je nutno právu žalobce poskytnout soudní ochranu. Pod záminkou svobody projevu nelze šířit nepravdivé a urážející výroky. Svoboda projevu, jejímž cílem je vyřizování osobních neshod a zneuctění nemůže být základem zdravé demokracie. Vede naopak k poškození kulturních hodnot a ztrátě vzájemné úcty mezi politiky a občany státu. Soud proto uložil žalovanému zaslat žalobci písemnou omluvu ve znění uvedeném ve výroku tohoto rozsudku. Tato forma zadostiučinění (satisfakce) by měla splnit především preventivní (výchovný) účel.

8. Naopak návrh, kterým se žalobce domáhal zákazu předmětných výroků na dobu jednoho roku, považuje soud za nedůvodný a nevykonatelný. Nelze do budoucna předpokládat chování žalobce ani nelze vyloučit případnou změnu jeho zdravotního stavu. Bez znalosti konkrétních okolností není důvod do budoucna omezovat žalovaného ve svobodě jeho projevu. V tomto rozsahu byl proto návrh žalobce zamítnut jako nedůvodný.
9. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 2) o. s. ř. za situace, kdy žalobce byl ve věci úspěšný v rozsahu jedné poloviny a v rozsahu jedné poloviny neuspěl, nevznikl žádnému z účastníků nárok na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly jeho právním zastoupením a zaplacením soudního poplatku. Soud proto o nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení ke Krajskému soudu v Praze, prostřednictvím zdejšího soudu.

V Praze 11. června 2021

JUDr. Simona Kačerová v. r.
předsedkyně senátu